

خلاصه مدیریتی برنامه سازگاری با کم آبی استان کیلان

جمهوری اسلامی ایران
کارگروه ملی سازگاری باکم آبی

خلاصه مدیریتی برنامه سازگاری باکم آبی

استان کیلان

خرداد ۱۴۰۰

سهام صرفه جویی از برداشت آب در برنامه سازگاری با کم آبی استان گیلان نسبت به صرفه جویی در برنامه ملی سازگاری با کم آبی به تفکیک بخشهای مصرف کننده و منابع آب سطحی و زیرزمینی

نوع مصرف	آب سطحی (%)	آب زیرزمینی (%)
شرب و بهداشت ^۱	۲/۵۸	۱/۵۷
خدمات شهری و فضای سبز ^۱	۰	۰
صنعت ^۱	۰	۰
کشاورزی ^۱	۰/۵۷	۰/۲
کل صرفه جویی ^۲	۰/۵۵	۰/۲۵

۱: سهم استان از صرفه جویی بخش در برنامه ملی سازگاری با کم آبی

۲: سهم استان از کل صرفه جویی برنامه ملی سازگاری با کم آبی به تفکیک آب سطحی و زیرزمینی (در بخش آب سطحی، حوزه هدف سازگاری با کم آبی در محاسبه سهم لحاظ نشده است)

بیش از ۶۵ جلسه کارشناسی و ۷۰۰ نفر ساعت کار کارشناسی در استان انجام شد. با توجه به اقلیم خاص استان گیلان، این استان فاقد کسری مخازن زیرزمینی است و هدف گذاری صرفه جویی برای منابع آب سطحی و زیرزمینی آن مشخص نشده است. اما طبق برنامه های ارائه شده توسط دستگاه های وظیفه مند، جهت کاهش آلودگی منابع آب، مهار آبهای خروجی به دریا، بهبود تامین آب شرب و کشاورزی و همچنین جلوگیری از کسری احتمالی در سال های آبی و نیز افزایش بهره‌وری استفاده از منابع آب در استان، مقرر شد طی برنامه سازگاری با کم آبی استان ۲۲/۲۱ میلیون متر مکعب از منابع آب زیرزمینی و ۱۷/۵ میلیون متر مکعب از منابع آب سطحی و در مجموع معادل ۳۹/۷۱ میلیون متر مکعب تا افق ۱۴۰۵، طبق جدول (۱) صرفه جویی گردد. همچنین با اقداماتی همچون تصفیه فاضلاب، استفاده مجدد از پساب، بازیابی آب های سطحی و بازچرخانی آب در واحدهای صنعتی مطابق با جدول (۲)، به اصلاح مصرف و بهبود کیفیت منابع آب به میزان ۲۹/۷۲ میلیون متر مکعب کمک خواهد شد. پس از اتمام آماربرداری دور سوم منابع و مصارف آب و بازنگری در بیان و آب قابل برنامه‌ریزی، جزئیات هدف گذاری فاز دوم سازگاری با کم آبی، مشخص و متناسباً برنامه فاز دوم سازگاری با کم آبی ارائه خواهد شد.

جدول (۱): میزان صرفه جویی برنامه‌های سازگاری با کم آبی استان گیلان (میلیون متر مکعب)

فاز اجرای برنامه	نوع مصارف	آب زیرزمینی	آب سطحی
فاز اول (۱۳۹۹ - ۱۴۰۵)	کشاورزی	۱۷/۰۴	۱۲/۶۲
	شرب	۵/۱۷	۴/۸۸
	صنعت	-	-
	فضای سبز	-	-
	مجموع فاز اول	۲۲/۲۱	۱۷/۵۰

جدول (۲): میزان اثربخشی برنامه‌های سازگاری با کم آبی استان گیلان در راستای اصلاح مصرف و بهبود کیفیت منابع آب (میلیون متر مکعب)

فاز اجرای برنامه	نوع مصارف	اثربخشی
فاز اول (۱۴۰۰ - ۱۴۰۵)	کشاورزی	-
	پساب شهری و روستایی	۱۹/۶۲
	صنعت	۱۰/۱
	فضای سبز	-
	مجموع فاز اول	۲۹/۷۲

در ادامه برنامه‌های سازگاری با کم آبی دستگاه‌های مختلف استانی به همراه میزان صرفه‌جویی متناظر مطابق با جداول (۳) تا (۹) ارائه شده است.

خلاصه مدیریتی برنامه سازگاری با کم آبی استان گیلان

جدول (۳): برنامه‌های سازگاری با کم آبی شرکت آب منطقه‌ای استان گیلان در برنامه سازگاری با کم آبی

ردیف	اقدامات	کوتاه مدت (پایان برنامه ششم)		بلند مدت (پایان برنامه هفتم)		عملکرد تجمعی
		تعداد	حجم صرفه جویی شده (میلیون متر مکعب)	تعداد	حجم صرفه جویی شده (میلیون متر مکعب)	
۱	تعدیل پروانه های چاههای کشاورزی	۵۸۴	۰/۹۹۶	۲۹۳	۰/۵	۱/۴۹۶
۲	انسداد چاه غیر مجاز	۲۰۰	۱/۵	۷۵۰	۳/۷۵	۵/۲۵
* محدوده مطالعاتی استان - کوجصفهان در گروه ب قرار دارد و پروانه های بهره برداری صادره در این محدوده شامل تعدیل می گردند.						
برنامه عملیاتی تا پایان برنامه هفتم با توجه به مستثنی شدن استان گیلان و مازندران برای کشت محصول استراتژیک برنج و وابستگی معیشت مردم به چاهها به عنوان منبع کمکی برای تأمین آب اراضی کشاورزی در شرایط سازگاری با کم آبی لحاظ گردیده است.						
۳	جلوگیری از اضافه برداشت چاه های مجاز	**	**	**	**	**
۴	اصلاح پروانه های صادره	۴۰۰	۲/۹۴	۱۰۰۰	۷/۳۵	۱۰/۲۹
۵	**مهرمت و بازسازی شبکه های آبیاری و زهکشی سفیدرود	اثر بخشی مشترک فیما بین آب منطقه ای و سازمان جهاد کشاورزی				
** با توجه به شرایط آب و هوایی استان و استفاده از چاه به عنوان منبع کمکی تأمین آب اراضی کشاورزی و استقرار صنایع کوچک در استان چاهها دارای اضافه برداشت نمی باشند.						
برنامه عملیاتی تا پایان برنامه هفتم بر اساس تعداد چاه های مجاز دارای پروانه بهره برداری فعلی تعریف شده است. و در حال حاضر با توجه به شرایط آب و هوایی حاکم بر استان اضافه برداشت از محل چاه های مجاز دارای پروانه بهره برداری وجود ندارد.						
***در این بخش ضمن مرمت و بازسازی شبکه های انتقال درجه ۱ و ۲ می توان حداقل ۳ تا ۵ درصد راندمان انتقال را ارتقاء بخشید.						

جدول (۴): برنامه عملیاتی شرکت آب منطقه‌ای استان گیلان با هدف استفاده از منابع آب داخل استان (سطحی) و مهار آب ورودی به دریا (فهرست سدهای مخزنی آب گیلان)

ردیف	نام سد	حجم تنظیمی میلیون متر مکعب	جمع حجم آب تنظیمی هر بخش میلیون متر مکعب	وضعیت	نام محل (شهرستان)
۱	سد مخزنی سفارود	۹۷	۳۹۱	در حال اجرا	تالش
۲	سد مخزنی پلرود	۲۰۴		در حال اجرا	رودسر(رحیم آباد)
۳	سد مخزنی لاسک	۷۷		در حال اجرا	شفش
۴	سد مخزنی دیورش	۱۳		در حال اجرا	رودبار(رستم آباد)
۵	سد مخزنی عزیزکیان	۹/۲	۷۲/۲	آماده اجرا	رشت
۶	سد مخزنی خالصان	۴۸/۶		آماده اجرا	فومن
۷	سد مخزنی دیلمان	۱۴/۴		آماده اجرا	سیاهکل
۸	سد مخزنی نیلرود	۱۰/۳	۶۸/۳	در حال مطالعه	تالش
۹	سد مخزنی دیسام	۳۳/۵		در حال مطالعه	سیاهکل
۱۰	سد مخزنی بهدان	۱۴/۵		در حال مطالعه	رشت
۱۱	سد مخزنی چلوند	۱۰		در حال مطالعه	آستارا

جدول (۵): برنامه عملیاتی شرکت آب منطقه‌ای استان گیلان بمنظور جلوگیری از پیشروی و نفوذ آب شور دریا به منابع آب زیرزمینی با هدف استفاده از منابع آب داخل استان (سطحی) و کنترل آب ورودی به دریا

مرحله	ردیف	محور	رودخانه	بهبود سطح زیرکشت (هکتار)	حجم تنظیمی (MXM)	نام محل (شهرستان)
سدهای لاستیکی در دست اجرا	۱	انبارسر	وگارود	۱۰۰۰	۱/۱	آستانه اشرفیه
	۲	فخرآباد	اوشمک	۱۰۰۰	۲	رشت
	۳	ماسال	خالکابی	۱۷۵۰	۱۷/۵	ماسال
	۴	تولم شهر	شاخزر	۸۴۰	۹/۳	صومعه سرا
	۵	رادارکومه	لنگرود رودخان	۱۸۰۰	۳	لنگرود
	۶	تالش	کرگانرود	۲۴۱۰	۲۴/۵	تالش
	۷	خانه های آسیاب	ملاهادی	۵۰۰	۷/۱	آستارا
سدهای لاستیکی جدید آماده مطالعه	۱	چلونند	چلونند			آستارا
	۲	دینچال	دینچال			رضوانشهر
	۳	امام زاده شفیع	رودخانه مرغک			ماسال
	۴	مهدی خان محله	رودخانه مرغک			ماسال
	۵	گشت رودخان	گشت رودخان			فومن
	۶	شمروود	شمروود			سیاهکل
	۷	کیارود	کیارود			املش
	۸	دیسام	دیسام			سیاهکل
	۹	ناورد	ناورد			تالش
	۱۰	وارده سرا	خاله سرا			تالش

جدول (۶): برنامه عملیاتی شرکت آب و فاضلاب استان گیلان در برنامه سازگاری با کم آبی

ردیف	اقدامات	واحد	کوتاه مدت (پایان برنامه ششم ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰)		بلند مدت (پایان برنامه هفتم)		عملکرد تجمعی	
			تعداد	حجم صرفه جویی شده میلیون متر مکعب	تعداد	حجم صرفه جویی شده میلیون متر مکعب	تعداد	حجم صرفه جویی شده میلیون متر مکعب
۱	شناسایی و رفع انشعاب غیر مجاز تعویض کنتورهای خراب و فرسوده	فقره	۲۶۰۰	۰/۶۵	۵۵۰۰	۱/۳۲	۸۱۰۰	۱/۹۷
			۱۸۰۰۰	۰/۳۶	۶۰۰۰۰	۱/۲۶	۷۸۰۰۰	۱/۶۲
۲	اصلاح و بازسازی شیکه توزیع آب نشت یابی و رفع نشت	کیلومتر	۱۵۰	۰/۳۶	۴۰۰	۰/۶۶۵	۵۵۰	۰/۹۲۵
			۱۲۰۰	۱/۷۴	۳۰۰۰	۳/۸	۴۲۰۰	۵/۵۴
مجموع				۳/۰۱		۷/۰۴۵		۱۰/۰۵۵

جدول (۷): برنامه عملیاتی شرکت آب و فاضلاب استان گیلان برای جلوگیری از آلودگی منابع آب و جایگزینی آب خام با پساب

نام شهر	تصفیه فاضلاب	ظرفیت اسمی کل پکیجها متر مکعب در روز	وضعیت بهره برداری	حجم پساب تحویلی تا ۱۴۰۰ (متر مکعب در سال)	حجم پساب تحویلی بعد از ۱۴۰۰ (متر مکعب در سال)
آستارا	مهدی شهر	۱۰۰۰	در دست اقدام	۳۶۵	
ماسال	مسکن مهر و قسمتی از شهر	۸۰۰	در دست اقدام	۲۹۲	
تالش	روستای نیک کری	۴۰۰	در دست اقدام	۱۴۶	
صومعه سرا	مسکن مهر	۲۰۰	در دست اقدام	۷۳	
املش	مسکن مهر	۱۷۰	در دست اقدام	۶۲	
سیاهکل	۱۸۸ واحدی مسکن مهر	۱۵۰	در دست اقدام	۵۵	
آستارا	روستای ویرمونی	۱۵۰	در دست اقدام	۵۵	
لوشان	مسکن مهر	۱۵۰	در دست اقدام	۵۵	
لاهیجان	روستای پاشاکی	۱۵۰	در دست اقدام	۵۵	
شفت	فاز ۱ شهرک	۱۴۵	در دست اقدام	۵۳	
آستانه	روستای اصطبلخ بیچار	۱۰۰	در دست اقدام	۳۷	
لاهیجان	روستای ایشکا	۱۰۰	در دست اقدام	۳۷	
رشت	مبارک آباد	۷۶	در دست اقدام	۲۸	
سیاهکل	۷۶ واحدی مسکن مهر	۵۰	در دست اقدام	۱۸	
رشت	تصفیه خانه فاضلاب جنوبی رشت	۲۵۰۰	در دست اقدام		۹۱۲۵
بندر انزلی	تصفیه خانه فاضلاب شرقی انزلی	۱۲۵۰۰	در دست اقدام		۴۵۶۳
صومعه سرا	تصفیه خانه فاضلاب صومعه سرا	۶۲۵۰	در دست اقدام		۲۳۱۸
آستارا	تصفیه خانه فاضلاب آستارا	۶۲۵۰	در دست اقدام		۲۳۸۱

جدول (۸): برنامه عملیاتی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گیلان در برنامه سازگاری با کم آبی *

ردیف	اقدامات	کوتاه مدت		بلند مدت		عملکرد تجمعی تا پایان برنامه هفتم	
		تعداد واحد	حجم اصلاح مصرف میلیون متر مکعب	تعداد واحد	حجم اصلاح مصرف میلیون متر مکعب	تعداد واحد	حجم اصلاح مصرف میلیون متر مکعب
۱	تصفیه و بازچرخانی آب مورد استفاده در واحدهای شن و ماسه و آسفالت استان (استفاده از حوضچه ته نشینی و بازچرخانی آب و خروج از فهرست صنایع آلاینده)	۳۰	۰/۲	۱۴	۰/۱	۴۴	۰/۳
۲	جمع آوری و بازیابی آب باران و ریزش های جوی در سطح واحدهای صنعتی جهت بهره برداری در فرایند تولید و همینطور آبیاری فضای سبز در واحدهای صنعتی استان نظیر شرکتهای لاک سیم، نئوپان فومنت و...	۱۰۰	۰/۱	۵۰	۰/۵	۱۵۰	۰/۶
۳	تصفیه و بازچرخانی آب در کلیه واحدهای بزرگ صنعتی علی الخصوص صنایع فولادی	۹	۰/۹	۲	۰/۲	۱۱	۱/۱
۴	تکمیل تصفیه خانه های در حال احداث شهرک ها و نواحی صنعتی استان در صورت تامین اعتبار	۷	۵/۵	۴	۰/۶	۱۱	۶/۱
۵	حذف آلاینده های واحدهای صنعتی و معدنی موجود با تصفیه و بازچرخانی حداکثری پساب صنعتی	۱۰	۱	۱۰	۱	۲۰	۲
مجموع		۱۵۶	۷/۷	۸۰	۲/۴	۲۲۶	۱۰/۱

* کلیه برنامه های ارائه شده در بخش صنعت مرتبط با اصلاح مصرف و بهبود کیفیت منابع آب می باشد که منجر به صرفه جویی در بیلان کلی منابع آب نمی شود.
 ** میزان اثربخشی در برنامه سازگاری با کم آبی تا پایان برنامه هفتم توسعه منوط به راه اندازی تصفیه خانه های شهرک های صنعتی و تامین اعتبارات مربوطه، ۱۰۰۱ میلیون متر مکعب برآورد می گردد.

تصویب کنندگان برنامه سازگاری باکم آبه استان گیلان

نام دستگاه	نام و نام خانوادگی	سمت	دوره همکاری
وزارت نیرو	رضا اردکانیان	وزیر نیرو و مسئول کارگروه	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تاکنون
سازمان برنامه و بودجه کشور	محمدباقر نوبخت	معاون رئیس جمهور، رئیس سازمان و عضو کارگروه	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تاکنون
وزارت جهاد کشاورزی	کاظم خاوازی	وزیر و عضو کارگروه	۱۳۹۹/۰۱/۲۰ - تاکنون
وزارت صنعت، معدن، تجارت	علیرضا رزم حسینی	وزیر و عضو کارگروه	۱۳۹۹/۰۷/۰۸ - تاکنون
سازمان حفاظت محیط زیست	عیسی کلانتری	معاون رئیس جمهور، رئیس سازمان و عضو کارگروه	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تاکنون
وزارت کشور	عبدالرضا رحمانی فضلی	وزیر و عضو کارگروه	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تاکنون
سازمان هواشناسی کشور	سحر تاجبخش مسلمان	رئیس سازمان و عضو کارگروه	۱۳۹۷/۱۲/۱۱ - تاکنون

بکاران مشارکت کننده در سطح استان در تدوین و تصویب برنامه سازگاری با کم آبی استان گیلان

نام همکاران در تدوین و تصویب برنامه	دستگاه اجرایی
ارسلان زارع، محمد رضا سلحشور	استانداری گیلان
وحید خرمی، مرتضی میرزایی، رضا تعلیمیان، حسن نقوی، محمد تقی علیپور، نیما شهبازی	شرکت آب منطقه ای گیلان
علی اصغر آقاییگی، آذرخش ترابی جعفرودی، مجتبی شاه نظری، ابراهیم اکبرزاده	سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان
سید محسن حسینی سالکده، مازیار غلامپور، حامد منصف	شرکت آب و فاضلاب استان گیلان
منوچهر صدقی، رضا ساسان فر، علیرضا رهبر	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گیلان
محمد دادرس، نیما فرید مجتهدی	اداره کل هواشناسی استان گیلان
خلیل مهرزاد	مدیریت بحران استانداری گیلان
حمید رضا تقی نصیری، داود باذوق، ناصر غلامی ثابت قدم	اداره کل شیلات استان گیلان
محمد رضا یزدانی	موسسه تحقیقات برنج کشور - رشت

بکاران شرکت کننده در سطح ملی در تدوین و تصویب برنامه سازگاری با کم آب استان گیلان

اسامی همکاران	دستگاه اجرایی
حمیدرضا عدل، فرخ مسجدی، کیومرث سبزی، علیرضا صفایی کوچک سرایی	سازمان برنامه و بودجه کشور
عباس کشاورز، علیمراد اکبری، رضا سرافرازی، فاطمه اقدسی	وزارت جهاد کشاورزی
احمدرضا لاهیجان زاده، مسعود تجریشی، مسعود باقرزاده کریمی، آرزو اشرفی زاده، محمد صادق صبا، صدیقه مدرس طباطبایی، محسن محفوظی	سازمان حفاظت محیط زیست
فتحعلی محمدزاده، سعید مردان	وزارت صنعت، معدن، تجارت
مهدی جمالی نژاد، وحید قربانی، امیر مغانلو، یعقوب آذرگشت	وزارت کشور
قاسم تقی زاده خامسی، صدیقه ترابی پلت کله، عیسی بزرگ زاده، شاهپور رجایی، جواد میبیدی، تقی عبادی، کبری استیری، مریم آردم، سارا افشین، روح الله باقری وانانی، محمد حب وطن، حمید رحمانی، حسن صمدیار، میلاد کیانی، سمانه نیکفر، آرش نجاتی	وزارت نیرو
همکاران دبیرخانه کارگروه ملی سازگاری با کم آب: بنفشه زهرایی، سعید ابراهیم زاده، مجتبی احمدی زاده، سید سهیل اسماعیلی، شانتیو خزایی کوهپر، رضا خسروی، سینا روزبهنانی، محبوبه زارع زاده مهریزی، زهرا محمدیان، فتنه السادات میروهابی، مهدی نیروبخش	سازمان هواشناسی
صادق ضیائیان، احد وظیفه، امین فضل کاظمی	معاونت هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور
عباس بهلولوند	شرکت مدیریت منابع آب ایران
محمد حاج رسولی ها، جهانگیر حبیبی، سیدمحمد علی مصطفوی، عبدالله فاضلی فارسانی، آرش اخوان ماسوله، مهرزاد احسانی، کیاست امیریان، بهزاد پارسا، مجتبی آل بهبهانی، صادق اورعی زارع، علی بزرگی، نعمت الله دهبندی، فراز رباعی، علیرضا رضاپور، هادی رمضانی، بهزاد روزخش، محمد رسول ستایشی راد، حمیدرضا سوری، وحید عسکری نژاد، عبدالکریم فانی حق، حسین قلخانی، محمد قناعتیان جهرمی، محمد قبایی، رزیتا کهرکبودی، مریم منتظری سائیچی، هادی میرکیایی، زهره نجاتی جهرمی، بهنام نجفی علی صفارزاده و لادن فروتن (شرکت مهندسی مشاور دزآب)	شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
حمیدرضا جانباز، حمیدرضا کشفی، علی اکبر غزلی، سید علی سیدزاده، رضا بختیاری اصل، فرهام کرکائی، فرید موسوی	

